

Osnova

Rakousko

- 1. Živnost vázaná** – v případě splnění určitých podmínek nemusí OSVČ podávat žádný průkaz způsobilosti. Před první poskytnutí službou v Rakousku musí OSVČ zaslat písemné oznámení Spolkovému ministerstvu vědy, výzkumu a hospodářství a předložit nutné doklady.
- 2. Živnost volná** - U volných živností nemusí OSVČ podávat žádné oznámení na BMWFJ (Bundesministerium für Wissenschaft, Forschung und Wirtschaft – Spolkové ministerstvo vědy, výzkumu a hospodářství). Jsou zde stanoveny pouze určité předpoklady.
- 3. Vysílání zaměstnanců do Rakouska** – zaměstnavatelé nemají povinnost vyřizovat pro vysílající zaměstnance povolení k vyslání.
  - **Občan jiného členského státu EU nebo EPH** – není potřeba povolení k vyslání, pracovní povolení ani potvrzení vyslání. Vyslání zaměstnanců se sepisuje na formuláři ZKO3.
  - **Zaměstnanec, který je státním příslušením Chorvatska nebo třetí země** – povolení k vyslání závisí na časovém úseku, na který je pracovním do Rakouska vyslán.
  - **Sociální a mzdové podmínky** – tyto podmínky jsou zaměřené na oblast sociálního pojištění, na daň ze mzdy, na stanovení základní mzdy (postihů za nedodržení minimální mzdy) a na mzdové podklady, které je povinen zaměstnanec u sebe mít.
  - **Doklady vyslaného zaměstnance během poskytování služeb v Rakousku** – všechny potřebné doklady, které by měl během vyslání do Rakouska zaměstnanec mít u sebe.
  - **Zvláštní ustanovení v případě montáží zařízení** – zde odpadá dodržování základní minimální mzdy.
- 4. Daňové otázky v Rakousku** – je nutné brát v potaz daň z příjmů a daň z obrátu. Existuje zde systém Reverse Charge System. Registrování u Finančního úřadu v Grazu se uskuteční na základě jakýchkoliv obrátů.
- 5. Zvláštní ustanovení pro obor stavebnictví** – v oboru stavebnictví jsou odlišná pravidla.

Rakousko

1. Vázaná živnost

OSVČ – Pokud spadá její činnost jak v ČR, tak i v Rakousku do kategorie vázaných živností nebo pokud mimo to vykonávala činnost v ČR minimálně 2 roky během poslední 10 let, nemusí český OSVČ podat v Rakousku žádný důkaz o způsobilosti. OSVČ před začátkem prvně poskytnuté služby v Rakousku zašle **písemné oznámení o poskytování služeb Spolkovému ministerstvu vědy, výzkumu a hospodářství.**

Dále nutné předložit následující doklady v originále nebo formou ověřené kopie včetně ověřeného překladu do němčiny:

- průkaz o státní příslušnosti,
- osvědčení EU o živnostenském oprávnění českého podnikatele,
- potvrzení o dosavadním vykonávání živnosti v ČR,
- důkaz o profesní kvalifikaci (např. vysvědčení o vzdělání...), eventuální důkaz o dvouletém vykonávání činnosti v ČR,
- doklad o délce podnikání (2/10let), pokud nejde o vázanou živnost,
- u bezpečnostních živností výpis z trestního rejstříku.

Výjimka: u váz. činností, s nimiž je spojeno obzvláštní riziko musí ještě BMWFJ, zda se v důsledku chybějící profesní kvalifikace není třeba v Rakousku obávat újm na zdraví a ohrožení bezpečnosti. Pak může BMWFJ požadovat zkoušku způsobilosti nebo přízpůsobovací kurz v Rakousku. U určitých citlivých žádostí může BMWFJ požadovat dodatečné doklady (důkaz o způsobilosti). Oznámení by mělo být podáno dva měsíce před zahájením činnosti.

Pokud chce OSVČ v Rakousku být činný i v následujících letech musí oznámení ročně opakovat.

OSVČ – vykonávat živnost vázanou – podat důkaz o způsobilosti trvale a formou pobočky, potom musí ve vztahu k BMWFJ prokázat, že má odpovídající způsobilost. K tomu předloží osvědčení EU o své české živnosti, které si obstará v ČR. Zde je věcně příslušné BMWFJ, pro které je osvědčení EU závazné. Když se prokáže, jestli způsobilost odpovídá požadavkům v tuzemsku, rozhodnutím se uzná zahraniční živnostenský list. V případě nesplnění předpokladů, potom musí BMWFJ vyslovit rovnocennost získaných znalostí a schopností s předepsaným rakouským osvědčením o způsobilosti, pokud žadatel podá odpovídající písemné osvědčení a úspěšně vykoná srovnávací zkoušku svých znalostí a schopností.

V obou případech je zapotřebí k žádosti připojit (vždy v originále nebo v ověřené kopii včetně ověřeného překladu do němčiny):

- průkaz o občanství EU/EHP,
- výpis z rejstříku trestů (ne starší 3 měsíců),
- osvědčení EU o živnostenském oprávnění,
- jiné doklady o kvalifikaci (živnostenské oprávnění, vysvědčení o vzdělání...),
- potvrzení sociálním pojištěním v ČR (formulář A1), čímž v Rakousku nemusí být placeny žádné příspěvky na sociální pojištění.

OSVČ – mít u sebe – pas, živnostenský list, uznávací potvrzení nebo potvrzení rovnocennosti, potvrzení o sociálním pojištění (formulář A1) v originále/ověřené kopii včetně ověřeného německého překladu.

2. Volná živnost

U volných živností nemusí OSVČ podávat žádné oznámení na BMWFJ. Předpokladem je pouze státní občanství ČR (nebo jiné země EHP), sídlo v příslušné zemi a oprávnění k vykonávání této činnosti. Doporučení – mít u sebe kopii osvědčení EU o živnostenském oprávnění (včetně překladu do němčiny), jakož i potvrzení o sociálním pojištění v ČR (formulář A1).

Výjimky: Tyto může BMWFJ určit svým nařízením o volných živnostech, které by mohly ohrozit bezpečnost, zdraví, životní prostředí nebo veřejný pořádek. Potom stejný postup jako v případě vázaných živností.

3. Vysílání zaměstnanců do Rakouska

Zaměstnavatelé nemají povinnost vyřizovat pro vysílající zaměstnance povolení k vyslání.

V závislosti na druhu hospodářské činnosti musí český podnikatel splňovat předpoklady pro české OSVČ uvedené ve vázané živnosti.

Český podnikatel bude mít nadále pouze formální přihlašovací povinnosti.

Oznámení o poskytnutí služby právníckými osobami

V případě činnosti, která je vázaná v Rakousku firma musí nejprve ohlásit vykonávání příhraniční činnosti v Rakousku. Poskytovatel služby, která je právníckou osobou, musí vyplnit tento formulář (<http://www.bmfwf.gv.at/Unternehmen/Gewerbe/Documents/Muster%20-%20Formular%20juristische%20Person.pdf>) + doplnit:

- výpis z obchodního rejstříku (v ověřeném německém překladu),
- výpis z registru živností (v ověřeném německém překladu),
- přílohy týkající se odpovědných zástupců (doklad o státním občanství – kopie pasu, OP, doklad o pracovní kvalifikaci).

Oznámení o poskytnutí služeb právníckými osobami – poslat Spolkovému ministerstvu vědy, výzkumu a hospodářství.

Občan jiného členského státu EU nebo EPH

Pokud je vyslaným pracovníkem státní občan jiného členského státu EU nebo EHP (např. pokud česká firma vysílá pracovníka, který je státním příslušníkem Slovenska) není potřeba povolení k vyslání, pracovní povolení ani potvrzení vyslání. Česká firma musí nahlásit u centrálního orgánu pro kontrolu nelegálního zaměstnávání KIAB (Zentrale Koordinationstelle des Bundesministeriums für Finanzen für

die Kontrolle illegaler Beschäftigung – Centrální koordinační místo spolkového ministerstva financí pro kontrolu nelegálního zaměstnávání) pracovníky, kteří budou vysláni do Rakouska a to nejpozději 1 týden před zahájením prací.

Vyslání zaměstnanců se provádí prostřednictvím formuláře ZK03 – použití jak u prvního vyslaného zaměstnance, tak i pro další vyslané zaměstnance.

Formulář:

(http://www.formulaservice.gv.at/forms/fscasp/content/bin//fscvext.dll?ax=COO.1.1001.1.83288&dx=COO.1.1001.1.83191&sol_createclass=COO.3000.550.1.501535)

Kopii oznámení musí česká firma předat buď vysílanému pracovníkovi, nebo v případě vysílání většího počtu pracovníků, zmocněnci, který má nařizovací právo vůči vyslaným zaměstnancům.

Zaměstnavatel, která včas neoznámí vyslání svých zaměstnanců (KIAB), nebo pokud nebudou mít vyslaní zaměstnanci v pořádku veškeré doklady – pokuta EUR 500 - 5000, v opakovaném případě EUR 1000 – 10000.

Ohlášení u KIAB se nepodává v těchto případech:

- krátkodobé servisní práce a údržba trvající jeden den (nemusí se dodržovat ani mzdové podmínky),
- dodávka zboží a materiálu,
- obchodní zástupci českých firem,
- obchodní jednání.

Vyslání zaměstnance, která je státním příslušníkem Chorvatska nebo třetí země

Je-li občan Chorvatska nebo třetí země vyslán na práci, která trvá **kratší dobu než 6 měsíců** nebo pokud je do Rakouska vyslán **na méně než 4 měsíce** – je nutné **povolení k vyslání**, které vyřizuje rakouská zadavatel zakázky u místně příslušného AMS, tedy tam, kde probíhá pracovní výkon. Žádost je nutné podat nejpozději 3 až 4 týdny před zahájením výkonu práce.

Pokud na více než 6 měsíců a více než 4 měsíce je potřeba získat **pracovní povolení**, které vyřizuje rakouský zadavatel zakázky u místně příslušného AMS, tedy tam, kde probíhá pracovní výkon.

Firma vysílající zaměstnance do Rakouska musí zaslat Centrálnímu koordinačnímu místu pro kontrolu ilegálního zaměstnávání (KIAB) **potvrzení EU o vyslání**, a to nejpozději týden před zahájením výkonu práce. Pracovníci z třetích zemí navíc potřebují **povolení k pobytu v EU**.

Sociální a mzdové podmínky

Doba vyslání a sociální pojištění – pokud vyslání nepřekročí 24 měsíců, budou zaměstnanci platit sociální pojištění tam, kde má zahraniční zaměstnavatel (česká firma) sídlo. V případě více jak 24 měsíců, končí povinnost k sociálnímu pojištění v domovském státě už začátkem vyslání a zaměstnanec od zahájení vyslání podléhá předpisům rakouského práva sociálního zabezpečení.

Důkaz o sociálním pojištění – je uvedeno na formuláři A1, který vystavuje zdravotní pojišťovna příslušného státu (nebo OSSZ).

Nárok na dávky a jak ho uplatnit – je nutné mít kartu evropského zdravotního pojištění nebo formulář E111 AT.

Dát si pozor na **daň ze mzdy**.

Stanovení základní mzdy – konzultaci ohledně relevantní kolektivní smlouvy a správného určení výše základní (minimální mzdy) zde provést na Spolkovém ministerstvu práce a sociálních věcí Rakouska.

Kontrola základní mzdy – Kompetenční centrum boje proti mzdovému a sociálnímu dumpingu.

Postihy za nedodržení základní mzdy (částky za osobu) peněžní pokuta:

- EUR 1000 – 10 000 – nedodržení u třech zaměstnanců,
- EUR 2000 – 20 000 – v opakovaných případech u třech zaměstnanců
- EUR 2000 – 20 000 – u více jak třech zaměstnanců
- EUR 4000 – 40 000 – v opakovaných případech u víc jak třech zaměstnanců

Povinnost mít u sebe mzdové podklady – pracovní smlouva (zaměstnanecký list, dodatek ke smlouvě), doklad o správném zařazení zaměstnance do mzdové skupiny (doklad o kvalifikaci, praxi...), výpis z BÚ.

Doklady, které by u sebe měli mít vyslaní zaměstnanci během poskytování služeb v Rakousku:

- kopie oznámení o poskytnutí služeb centrálnímu koordinačnímu orgánu KIABu,
- potvrzení o sociálním pojištění – formulář A1,
- karta evropského pojištění (modrá karta),
- kopie cestovního pasu,
- mzdové podklady.

Ustanovení v případě montáží zařízení (tzv. Montageprivileg)

V těchto případech dodržet základní minimální mzdu odpadá. Doba takovýchto prací nesmí přesáhnout 3 měsíce. Zaměstnancům odpadá nárok na placenou dovolenou v případě, že zaměstnanci jsou vysláni k montážním pracem, které trvají maximálně 8 dní. Ale platí oznamovací povinnost u KIAB a povinnost mít na pracoviště veškeré doklady a dodržení všech podmínek pracovní doby a ochrany zaměstnanců podle rakouských kolektivních smluv. Nevztahuje se to na obor stavebnictví.

4. Daňové otázky v Rakousku

Je nutné brát ohled na **daň z příjmů** (pokud v průběhu roku je OSVČ v Rakousku více než 183 dní v roce, potom podléhají její tuzemské příjmy daňové povinnosti v tuzemsku) a **daň z obratu** (česká OSVČ je v Rakousku povinná k dani z obratu v tom případě, když obrat přičtený tuzemské provozovně přesáhl v minulém kalendářním roce částku EUR 30 000)

Reverse Charge Systém – tzn. česká firma je subdodavatelem zboží nebo i služeb, a dochází k přechodu daňové povinnosti rakouského obchodního partnera. Ten ručí za DPH a odvede ji místně příslušnému finančnímu úřadu v Rakousku.

Registrace u Finančního úřadu v Grazu – v případě jakéhokoli obratu v Rakousku je nutné, aby se česká firma zaregistrovala na příslušném finančním úřadě v Rakousku.

5. Zvláštní ustanovení pro obor stavebnictví

Rozsah kompetence BUAKu

V oboru stavebnictví jsou odlišná pravidla. Za dodržování sociálních podmínek stavebních dělníků a za úpravu jejich nároku na placenou dovolenou a odstupné je odpovědná pojišťovna stavebních dělníků. Dozorčím orgánem BUAKu (Bauarbeiter-Urlaubs- und Abfertigungskasse - pojišťovna stavebních dělníků) je spolkové ministerstvo práce, sociálních věcí a ochrany spotřebitelů.

Ohlašovací povinnost

První hlášení zaměstnance může zahraniční vysílající zaměstnavatel provést – u centrálního koordinačního orgánu KIAB týden před zahájením prací nebo přímo u pojišťovny BUAK.

Platba pojistného (příplateků na dovolenou) vysílající firmou

Zahraniční vysílající firma musí nahlásit své zaměstnance u BUAKu a po dobu jejich vyslání platit pojistné (příplatek) pojišťovně BUAK.

Nárok zaměstnance na dovolenou

Vyslaný zaměstnanec má nárok na dovolenou. Počet dní dovolené určuje BUAK v závislosti vyslání zaměstnance do Rakouska.

Nárok zaměstnance na vyrovnání

Pokud zaměstnanec nevyčerpal počet dnů dovolené, zůstává mu příslušný nárok na vyplacení náhrady mzdy.